

"İşte o nutku şimdi neşrediyorum. Ta ki, Meşrutiyeti lekeden ve ehl-i şeriatı meyusiyetten ve ehl-i asrı tarih nazarında cehil ve cünundan ve hakikati evham ve şüpheden kurtarayım." İzah eder misiniz?

"İşte o nutku şimdi neşrediyorum. Tâ ki, Meşrutiyeti lekeden ve ehl-i şeriatı meyusiyetten ve ehl-i asrı tarih nazarında cehil ve cünundan ve hakikati evham ve şüpheden kurtarayım. İşte başlıyorum..."(1)

Meşhur 31 mart olayı, herkesi evhama ve vesveselere sürükleyen önemli toplumsal bir hadiseydi. O vakitte, Merhum Sultan II. Abdulhamid tahttan indirilmiş, Meşrutiyetin ismi lekelenmiş, ehl-i şeriat olan insanlar maziyi aramaya ve meşrutiyetin şer'i ve uygulanabilir olup olmadığı hususunda ümitsizlik hastalığına yakalanmış, bu asrın insanlarına da istikbalde gelecek "**cahil ve mecnun**" yaftasını giyme gibi acib bir durum hasıl olmuş, gerçekler de vehim sisiyle perdelenmiş bir vaziyette iken, Üstadımız tarihe not düşülecek şekilde mahkemede verdiği mükemmel bir nutukla, yukarıda sayılan bu hastalıklara deva, problemlere de çözüm getiriyor.

"İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi" adlı nutukta, Üstad Hazretleri meşrutiyeti savunup toplumun kafasındaki cumhuriyet imajını düzelitti. Yani meşrutiyet-i meşruanın İslam'a uygun bir yönetim biçimi olduğunu göstererek, insanların kafasındaki evham lekelerini temizledi.

"Ehl-i şeriatı meyusiyetten ve ehl-i asrı tarih nazarında cehil ve cünundan,.." O dönemde Osmanlı ciddi anlamda yara alıp yıkılma vaziyetine girdiği için, İslam toplumları büyük bir ümitsizlik girdabına kapıldılar. Üstad Hazretleri fikirleri ve eserleri ile İslam toplumuna hem ümit veriyor hem de bu dönemde gayret edip çaba gösterenlerin olduğunu tarihe kayıt düşürüyor.

(1) bk. [Divan-ı Harb-i Örfî, İki Mekteb-i Müsibet Şehadetnamesi.](#)